

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

žalobkyně: **B. T. T. H.**, nar. X,
zastoupené Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, Opletalova
1417/25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, IČ 00007064,
náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 6. 2018, č.j. MV-39908-5/SO-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[I] Předmět řízení

1. Žalobou ze dne 27. 6. 2018, Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) doručenou dne 28. 6. 2018, se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 13. 6. 2018, č.j. MV-39908-5/SO-2018 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „ministerstvo“ nebo „prvoinstanční správní orgán“) ze

dne 7. 2. 2018, č.j. OAM-7441-26/DP-2017 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“). Prvoinstančním rozhodnutí byla zamítnuta žalobkynina žádost a platnost povolení k dlouhodobému pobytu nebyla podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), prodloužena, neboť žadatelka neplnila účel povoleného dlouhodobého pobytu (výrok I.); žádost žalobkyně byla zamítnuta a platnost povolení k dlouhodobému pobytu nebyla povolena též podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a § 37 odst. 2 písm. b) s odkazem na § 56 odst. 1 písm. j) věty druhé zákona o pobytu cizinců, neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území České republiky (výrok II.).

2. Pobyt cizinců na území České republiky je upraven zákonem o pobytu cizinců. Správní řízení je upraveno správním řádem.

[II] Žaloba

3. Žalovaná nesprávným a situaci žalobkyně nepřiléhavým způsobem aplikovala zákonná ustanovení, dopustila se zásadních chyb v aplikaci a výkladu právních norem.
4. Z rozhodnutí správních orgánů vyplývá, že žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu byla zamítnuta z toho důvodu, že byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu žalobkyně na území. S tím žalobkyně nesouhlasila.
5. Žalobkyně stejně jako v v odvolání uplatnila námitku dovozování závěrů (ze strany správních orgánů) o nevykonávání podnikatelské činnosti pouze z výsledku, neboť dle jejího názoru se s ní žalovaná dostatečně nevypořádala. Z rozhodnutí žalované ze dne 29. 6. 2016, č.j. MV-76243-6/SO-2016, vyplývá: *„Podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb. postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Komise shledala, že v posuzovaném případě správní orgán I. stupně nedostatečně zjistil skutkový stav věci, když konstatoval, že účastník řízení nepodniká, vykonává závislou práci, a tudíž neplní účel povoleného pobytu podle § 37 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. Jediným důkazem zde byl výsledek účastníka řízení, přičemž podle § 103 písm. s) zákona č. 326/1999 Sb. je cizinec povinen na požádání prokázat provozování živnosti (pozn. odvolatele: nebo výkon jiné podnikatelské činnosti). Důkazní břemeno je tedy na straně účastníka řízení, správní orgán I. stupně však takovou výzvu účastníku řízení neučinil.“*
6. I v případě, že by soud nepřisvědčil výše uvedené argumentaci, měla žalobkyně za to, že prvoinstanční správní orgán i žalovaná chybně aplikovaly zákonná ustanovení.
7. Žalobkyně v této souvislosti odkázala na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (nejaktuálněji např. dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2016, č.j. 7 Azs 322/2015 – 43), z níž jasně vyplývá, že jiná závažná překážka ve smyslu § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, resp. posouzení její existence, se váže k období předchozího pobytu, tedy k pobytu předcházejícímu období podání žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Toto dokazuje též judikatura Městského soudu v Praze citovaná správním orgánem žalovanou v napadaném rozhodnutí (ze dne 26. 6. 2013, č.j. 9 A 66/2010- 50): *„Neplnění účelu předchozího pobytu (faktické nevykonávání podnikatelské činnosti) po převážnou část doby, na kterou bylo cizinci uděleno vízum k pobytu za účelem podnikání, je závažnou překážkou pobytu cizince na území, která je podle § 56 odst. 1 písm. k) zákona [o pobytu cizinců] (...) ve spojení s § 46 odst. 1 téhož zákona důvodem pro nevydání povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky.“*

8. Z výše uvedeného i z citace judikatury, kterou použila žalovaná/ministerstvo, vyplývá, aby mohla být konstatována překážka pobytu, musí cizinec neplnit účel pobytu u předchozího pobytu, tedy u pobytu, který předcházel podání žádosti o prodloužení tohoto pobytu, a to po převážnou část doby.
9. Rozhodnutí obou správních orgánů vychází primárně z § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, dle kterého policie platnost víza, resp. dlouhodobého pobytu zruší, pokud cizinec přestal splňovat některou z podmínek pro udělení víza. Žalobkyně měla za to, že tyto podmínky je nutno vnímat v jejich pozitivním slova smyslu, tj. jako náležitosti pro udělení víza, resp. povolení k dlouhodobému pobytu, které jsou vyjmenovány v § 31 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, přičemž spisovým materiálem je prokázáno, že žalobkyně všechny tyto podmínky splnila. Žalobkyně se tedy důvodně domnívá, že právní konstrukce žalované, která využila § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců pro aplikaci § 56 odst. 1 písm. k) téhož zákona, je nezákonná, přičemž pro výklad uváděný žalobkyní lze analogicky vycházet z § 46a odst. 2 písm. e) zákona o pobytu cizinců.
10. I kdyby neplatilo výše uvedené a správní orgány byly oprávněny postupovat ve smyslu výše uvedených ustanovení, je třeba poukázat na samotnou dikci § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, dle které důvodem neudělení víza může být skutečnost, že pobyt cizince na území není v zahraničněpolitickém zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.
11. Vzhledem k tomu, že výše uvedené ustanovení obsahuje dvě skutkové podstaty, je třeba dovodit jednak to, že tyto dvě skutkové podstaty nejsou svým obsahem totožné, ale zejména to, že jejich obsah, resp. intenzita těchto skutkových podstat v souvislosti s veřejným zájmem je obdobná nebo srovnatelná. Pokud se týká zahraničněpolitických zájmů České republiky, je třeba dovozovat, že tyto vychází ze zahraničněpolitické doktríny, k jejímuž definování je zmocněno Ministerstvo zahraničních věcí, popřípadě Vláda České republiky. Žalobkyni není známa žádná aktuální a oficiální zahraničněpolitická doktrína, na kterou by správní orgány odkazovaly, přičemž je naprosto nepřijatelné, aby ji definovaly správní orgány samy. Z dikce tohoto ustanovení však vyplývá, že tyto zájmy musí být nejenom jasně definované a přezkoumatelné (viz níže), ale musí podstatným způsobem přesahovat individuální hledisko cizince a musí být zařazeny do kontextu politických zájmů v rámci mezinárodních vztahů.
12. Již z těchto závěrů je nutno dovozovat, že výše uvedené ustanovení nemůže a nesmí sloužit jakémukoliv správnímu orgánu k vytváření vlastních nepřezkoumatelných a neoprávněných důvodů pro zamítnutí, resp. zrušení víz (dlouhodobého pobytu) cizinců. Tyto obecné teze jsou pak významné pro definování jiné závažné překážky pobytu cizince na území, kterou tak logicky nemůže být jednání, kterého se měla žalobkyně dopustit. Nadto je třeba uvést, že logickým výkladem termínu „zjištěna jiná závažná překážka” lze dovodit jediný akceptovatelný závěr, a to ten, že taková překážka musí aktuálně existovat, navíc se musí jednat o existující překážku závažnou. Z jednání, kterého se měla žalobkyně dopustit, vyplývá, že tato překážka zcela evidentně již neexistuje, a to vzhledem k tomu, že žalobkyně na území již v době rozhodování prvoinstančního správního orgánu a následně i žalované prokazatelně podnikala a plnila veškeré povinnosti z toho vyplývající.
13. Žalobkyně dále namítala porušení § 89 a § 68 odst. 3 správního řádu, které spatřovala v naprostém ignorování jejích námitek proti úvahám správního orgánu prvního stupně ohledně přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalovanou. Žalovaná toliko odkázala na odůvodnění přiměřenosti rozhodnutí obsažené na stranách 5 a 6

prvoinstančního rozhodnutí, čímž toto odůvodnění de facto aprobovala, avšak nijak se v rozporu s výše uvedenými ustanoveními zákona nezabývala námitkami, které proti tomuto odůvodnění vznesla žalobkyně a na kterých i nadále trvala. Žalobkyně byla toho názoru, že přestože ve svém odůvodnění prvoinstanční správní orgán věnoval posouzení přiměřenosti na první pohled dostatek prostoru, obsahově však přiměřenost dopadu rozhodnutí naprosto nedostatečně odůvodnil.

14. Dle § 174a zákona o pobytu cizinců je správní orgán povinen při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.
15. Dle názoru žalobkyně je výčet uvedený ve výše citovaném ustanovení výčtem, který představuje minimální množinu faktorů, které ovlivňují přiměřenost správního rozhodnutí, přičemž je-li správní orgán povinen zvážit „zejména“ vyjmenované faktory, tak to znamená, že se musí vypořádat se vším uvedeným. Jinými slovy, dle zákona o pobytu cizinců musí být každé rozhodnutí přiměřené, přičemž § 174a tohoto zákona nabízí odpověď na otázku, co je onou „přiměřeností“. Citované ustanovení zákona nabízí onen minimální výčet okruhů, jimiž se správní orgán musí ve svém meritorním rozhodnutí vypořádat.
16. V této souvislosti žalobkyně připomněla § 3 správního řádu, který stanovuje povinnost správního orgánu dostatečně zjistit skutkový stav. V této souvislosti nemůže obstát, pokud správní orgán provede požadovanou úvahu jen v omezené míře a své úvahy postaví na domněnkách a nepodložených tvrzeních, tak jak správní orgán v tomto případě činil.
17. Stejně tak žalobkyně nesouhlasila se závěry správního orgánu, že nemůže dojít k nepřiměřenému zásahu, pokud napadeným rozhodnutím pouze dochází k neprodloužení povolení k pobytu, nikoliv k zákazu pobytu. S tímto žalobkyně kategoricky nesouhlasila a uvedla, že správnímu orgánu jistě musí být známa problematická situace kolem tzv. Visa pointu, lhůt, které Ministerstvo vnitra má pro vyřízení případných žádosti o pobyt, a následně fakt, že Ministerstvo vnitra téměř ve všech případech tyto lhůty není schopno dodržet a ochrana účastníků řízení proti nečinnosti je často neúčinná s ohledem na přehlčení jak Ministerstva vnitra, tak soudů.
18. Žalobkyně je ztrátou povolení k dlouhodobému pobytu de facto nucena vycestovat do země původu a vzhledem k výše uvedenému je velmi pravděpodobné, že toto vycestování bude dlouhodobého charakteru, což může a bezpochyby bude mít značné důsledky na její sociální vazby v České republice, a především na její ekonomické aktivity na území republiky. V situaci, kdy je správní orgán povinen postupovat dle § 3 správního řádu, tj. tak, aby zjistil skutečný stav věci, je jeho povinností, aby se minimálně pokusil o to, že účastníka řízení buďto vyslechl k problematice faktorů uvedených v § 174a zákona o pobytu cizinců, nebo jej jakýmkoliv jiným způsobem vyzval k tomu, aby se k předmětné problematice vyjádřil, případně se správní orgán uvedené náležitosti pokusí zjistit sám jiným způsobem. Pokud však meritorní rozhodnutí správního orgánu obsahuje pouze omezenou úvahu o přiměřenosti dopadů rozhodnutí, případně úvahu postavenou na domněnkách a nesprávných závěrech, jak je tomu v tomto případě, jedná se nejen o porušení § 174a zákona o pobytu cizinců, ale také § 3 správního řádu. V tomto případě

nelze ani v nadsázce hovořit o tom, že se správní orgán pokusil zjistit skutečný stav věci mající vazbu na § 174a zákona o pobytu cizinců. Rovněž správní orgán (tady asi myslí žalovanou) tím, že se v odůvodnění rozhodnutí s touto nepřiměřeností nevypořádala, jednala také v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu.

[III] Vyjádření žalované k žalobě

19. Žalovaná se k žalobě vyjádřila v podání ze dne 10. 8. 2018, kde k jednotlivým žalobním námitkám sdělila následující.
20. Stran námítky o dovozování závěrů o nevykonávání podnikatelské činnosti pouze z výsledku, se kterou se žalovaná nedostatečně vypořádala, žalovaná sdělila, že v napadeném rozhodnutí je uvedeno, že tato jiná závažná překážka je v případě žalobkyně spatřována v tom, že žalobkyně minimálně během celého předchozího povoleného pobytu vykonávala nelegální práci namísto samostatné výdělečné činnosti. V pojmu jiná závažná překážka pobytu cizince na území je nutno spatřovat jednání cizince, které naplňuje znaky porušování právních předpisů České republiky nebo jejich obcházení, které zákon o pobytu cizinců neuvádí jako zvláštní důvod pro zamítnutí žádosti o příslušné pobytové oprávnění, a tímto jednáním je pak výkon nelegální práce účastnice řízení, jelikož vykonávala závislou práci bez povolení k zaměstnání a současně bez vydaného potvrzení o splnění podmínek pro vydání zaměstnanecké karty.
21. Jazykovým výkladem pojmu jiná závažná překážka pobytu cizince na území je třeba dojít k závěru, že se jedná o takovou překážku, která není zákonem přímo definovaná a která zároveň musí dosahovat takové intenzity, aby ji bylo možné označit za závažnou. Jak vyplývá z dosavadní praxe, pokud nalézací orgán pojme podezření (např. na základě místního šetření), že by mohlo dojít k jinému obcházení zákona, pak tyto skutečnosti definuje jako jinou závažnou překážku pobytu účastníka řízení na území České republiky ve smyslu § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců.
22. Ze spisového materiálu vyplývá, že žalobkyně minimálně během celého předchozího povoleného pobytu vykonávala závislou práci pro obchodní společnost BONTU Invest s.r.o. v areálu obchodní společnosti Gemtek.CZ, s.r.o. bez povolení k zaměstnání a současně bez vydaného potvrzení o splnění podmínek pro vydání zaměstnanecké karty. Prvoinstanční správní orgán shledal ve výše uvedené skutečnosti jinou závažnou překážku pobytu účastnice řízení na území a s tímto závěrem se žalovaná ztotožnila.
23. Pod pojem „závažná překážka pobytu cizince na území“ lze podřadit též nenaplnění účelu předchozího povolení k pobytu. V této souvislosti žalovaná odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2012, č.j. 9 As 80/2011-69.
24. Stran námítky, že napadené rozhodnutí neobsahuje dostatečné posouzení přiměřenosti jeho dopadu ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, žalovaná konstatovala, že ministerstvo dle jejího názoru otázku přiměřenosti dopadu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně dostatečně posoudilo. Žalovaná zopakovala, že rozhodnutí může mít dopad do soukromého a rodinného života žalobkyně, není však nepřiměřené ve vztahu k důvodu zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č.j. 5 Azs 46/2008-71, v němž se soud vyjádřil v tom smyslu, že *„zásahem do soukromého a rodinného života, který si cizinec na území vytvořil, by v souvislosti čl. 8 Úmluvy mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Výjimkou by*

pak mohl být pouze případ, kdy by nepřiměřeným zásahem do osobní či rodinné vazby byla již pouhá nutnost vycestování.“).

25. Žalovaná dále poukázala na skutečnost, že právní řád České republiky nezakotvuje právo cizince na pobyt na území České republiky. Takové právo mají pouze občané České republiky podle čl. 14 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Tento závěr rovněž explicitně judikoval Ústavní soud České republiky v usnesení č. j. III. ÚS 260/04 ze dne 9. 6. 2004: „*Subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území ČR neexistuje, když je věcí suverénního státu, za jakých (nediskriminujících) podmínek připustí pobyt cizinců na svém území.*“
26. Závěrem žalovaná uvedla, že respektuje soukromý a rodinný život účastnice řízení, avšak dle jejího názoru si musí žalobkyně pobyt zajistit prostřednictvím jiných pobytových institutů. S ohledem na shora uvedené žalovaná navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního.

[IV] Posouzení věci krajským soudem

27. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
28. Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního, soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
29. Podle § 75 odst. 2 věty první soudního řádu správního, soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.
30. Při jednání před soudem dne 12. 2. 2020 zástupce žalobkyně i žalovaná setrvali na svrchu rekapitulované argumentaci.
31. Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
32. Prvoinstančním rozhodnutí byla zamítnuta žalobkynina žádost a platnost povolení k dlouhodobému pobytu nebyla prodloužena, neboť žalobkyně neplnila účel povoleného dlouhodobého pobytu a zároveň byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu žalobce na území České republiky.
33. Námitka, že závěr ohledně toho, že žalobkyně v České republice nepodnikala, nýbrž byla činná v rámci závislé práce, je podložen toliko jediným důkazem, a to výsledkem účastnice řízení, není důvodná. Předně, není pravdou, že by prvoinstanční správní orgán dovozoval své závěry pouze z výsledku žalobkyně. Veškeré podklady, které ministerstvo použilo při svém rozhodování, jsou uvedeny v napadeném rozhodnutí. Šlo o žalobkynin předložená daňová priznání, faktury a smlouvy a účastnický výslech žalobkyně provedený dne 17. 8. 2017 (protokol č.j. OAM-7441-23/DP-2017). Soud neseznal ničeho vadného na tom, že skutečnosti, které během účastnického výsledku zazněly, správní orgány akcentovaly ve svých rozhodnutích. Výslech byl veden korektně, závěry správních orgánů jsou jednoznačné a správné. Ministerstvu se skrze výslech žalobkyně podařilo získat relevantní, bezprostřední informace a jejich prizmatem posoudilo listinné podklady, které byly předloženy v průběhu prvoinstančního řízení. Ostatně, Nejvyšší správní soud stran účastnického výsledku opakovaně (např. v rozsudcích ze dne 16. 10. 2017, č.j. 6 Azs 302/2017 – 27; ze dne 16. 5. 2018, č.j. 7 Azs 78/2018 – 46; a ze dne 9. 10. 2019, č.j. 10 Azs 250/2019 – 25), konstatuje, že „*výslech účastníka řízení je podle § 169j zákona o pobytu cizinců přípustným důkazem. (...) V případě, že správní orgán dospěje k závěru, že*

informace, které se dozvěděl z výpovědi účastníka řízení, jsou dostatečné pro zamítnutí žádosti, potom se nejedná bez dalšího o vadný postup. Výpověď účastníka řízení, žadatele o povolení k pobytu, tudíž může být - podle okolností případu - postačujícím podkladem pro rozhodnutí.“ Stran toho, co žalobkyně o své práci uvedla při výslechu, lze konstatovat, že ze způsobu, jakým žalobkyně při výslechu popsala svou pracovní aktivitu, je zřejmé, že fakticky nevykonávala činnost, která by vykazovala všechny podstatné rysy podnikání, byť formálně tuto činnost jako podnikání vykazovala (vystavování faktur, zápis v živnostenském rejstříku, placení daní jako OSVČ). Pro posouzení věci však není rozhodující, jak žalobkyně svoji výdělečnou aktivitu označovala či formálně vykazovala, ale co bylo její podstatou. Činnost vykonávaná žalobkyní nevykazuje znaky podnikání, neboť není vykonávána nezávisle, pod vlastním jménem, na vlastní účet a odpovědnost, ale naopak podle pokynů toho, kdo odměnu za vykonanou práci vyplácí – společnosti Bontu prostřednictvím mistra (k tomu srov. obdobně již citovaný rozsudek ze dne 16. 5. 2018, č.j. 7 Azs 78/2018-46).

34. Nedůvodná byla i tvrzení o chybné aplikaci zákonných ustanovení.
35. Předně, žalobkyně směřuje oba rozhodovací důvody dohromady. Prvoinstančním rozhodnutím byla zamítnuta její žádost a platnost povolení k dlouhodobému pobytu nebyla prodloužena, neboť žalobkyně neplnila účel povoleného dlouhodobého pobytu [podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců (výrok I.)] a zároveň proto, že byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území České republiky [podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a § 37 odst. 2 písm. b) s odkazem na § 56 odst. 1 písm. j) věty druhé zákona o pobytu cizinců (výrok II.)]. V neplnění účelu povoleného dlouhodobého pobytu nebyla spatřována jiná závažná překážka pobytu cizince na území České republiky (jak dovozuje žalobkyně), onou jinou závažnou překážkou pobytu byl výkon nelegální práce na území.
36. Dle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců *se na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu § 35 odst. 2 a 3, § 36 a § 46 odst. 3 a 7 vztahují obdobně.* Podle § 35 odst. 3 téhož zákona platí, že *dobu pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza.* Podle § 37 odst. 2 písm. b) téhož zákona *ministerstvo dále zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec přestal splňovat některou z podmínek pro udělení víza, za podmínky, že důsledky tohoto rozhodnutí budou přiměřené důvodu pro zrušení platnosti víza. Při posuzování přiměřenosti ministerstvo přihlíží zejména k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.*
37. Podle § 37 odst. 1 písm. b) tohoto zákona *ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec neplní účel, pro který mu bylo vízum uděleno.* Dle § 56 odst. 1 písm. j) téhož zákona *dlouhodobé vízum (...) ministerstvo cizinci neudělí, jestliže pobyt cizince na území není v zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.* Taková jiná závažná překážka pobytu může být podle judikatury kasačního soudu způsobena právě neplněním účelu pobytu po převážnou část doby platnosti předchozího pobytu (rozsudek ze dne 3. 3. 2016, č.j. 7 Azs 322/2015-43) nebo výkonem nelegální práce (rozsudek ze dne 27. 11. 2011, č.j. 7 As 82/201-81, ze dne 19. 1. 2012, č.j. 9 As 80/2011-69, ze dne 28. 5. 2014, č.j. 4 As 165/2013-50, či ze dne 16. 10. 2017, č.j. 6 Azs 302/2017-27).

38. Správní soudy obecně dovozují, že výkon nelegální práce na území České republiky je třeba vnímat jako jednání, které naplňuje znaky porušování právních předpisů České republiky nebo jejich obcházení. Prokázané porušování nebo obcházení zákona cizincem může být hodnoceno jako jiná závažná překážka pobytu cizince na území České republiky podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Jde o překážku, kterou zákon o pobytu cizinců přímo nedefinuje a která může v tom kterém případě dosahovat takové intenzity, že je možné ji vnímat jako závažnou, protože je zájmem státu, aby povolení k pobytu náleželo jen těm cizincům, kteří neporušují ani neohrožují veřejný pořádek na území státu, náležitě dbají dodržování všech povinností, které jim právní řád ukládá, a svá práva nevykonávají na úkor práv jiných osob nebo státu samotného (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2017, č.j. 11 A 168/2017-47). S přihlédnutím ke konkrétním skutkovým okolnostem výkonu činnosti žalobkyně, který žalovaná označila za nelegální práci, přičemž příjmy žalobkyně pocházejí přinejmenším ve výrazné většině z této činnosti, je výkon nelegální práce právě takové intenzity, k níž lze jako k jiné závažné překážce přihlížet. Žalobkyně totiž touto svou činností naplňuje znaky závislé činnosti.
39. Žalobkyně pokládá za nezákonnou právní konstrukci žalované, která využila ustanovení § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců pro aplikaci § 56 odst. 1 písm. j) téhož zákona. Soud – ve shodě se správními orgány – má výkon nelegální práce žalobkyně za jinou závažnou překážkou pro prodloužení jeho pobytu na území, a proto považuje právní konstrukci žalované za zcela zákonnou a s bližším odůvodněním odkazuje výše.
40. Důvodná nebyla ani tvrzení stran nutnosti srovnatelnosti obou skutkových podstat předvídaných § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Soud k tomu, ve shodě s žalovanou, odkazuje na právní názor vyjevený v jednom z jeho dřívějších rozsudků, konkrétně v rozsudku ze dne 11. 10. 2017, č.j. 30A 186/2016-48, podle něhož: *„Ustanovení § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců vyjadřuje možné alternativy, z nich vyplývají předpokládané právní následky. Jedná se o možnost volby ze dvou vypočtených eventualit, tedy právní následek vyplývá vždy z každé takové alternativy samostatně nebo současně. Možnost takové volby z těchto dvou nabízených alternativ, resp. skutečnost, že právní následek vyplývá vždy z každé alternativy samostatně nebo současně, se vyjadřuje rozlučovací spojkou „nebo“, před kterou není použita čárka, tedy, (...) pobyt cizince na území není v zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.“ Zdejší soud vycházel z obecných pravidel výrokové logiky a má za to, že v daném případě se jedná o tzv. disjunkci.“*
41. Konečně, nedůvodné byly i námitky stran porušení § 89 a § 68 odst. 3 správního řádu. Především, žalobkyně neuvedla nic konkrétního co do jejích vazeb (osobních, pracovních, společenských) na území České republiky. Naopak, ministerstvo provedlo na str. 8 a 9 prvoinstančního rozhodnutí poměrně podrobnou analýzu osobních poměrů žalobkyně, přičemž získané informace (mj. to, že žalobkyně nemá na území ČR žádné rodinné příslušníky) byly náležitým způsobem hodnoceny. Skutečnosti, které vyšly v té souvislosti najevo, nesvědčily o tom, že by došlo k nějakému nepřiměřenému dopadu rozhodnutí do soukromé a rodinné sféry žalobkyně. Žalovaná pak závěry prvoinstančního orgánu správně aprobovala.
42. Vzhledem k tomu, že soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

[V] Náklady řízení

43. Žalovaný správní orgán, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem proti žalobkyni, která ve věci úspěch neměla. Žalovanému správnímu orgánu žádné specifické náklady soudního řízení nevznikly, a proto bylo rozhodnuto, že na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 12. 2. 2020

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D. v.r.
předseda senátu